

SKAL KRISTEN KULTURARV SKROTTES PÅ VORE KIRKE- GÅRDE?

Af Svend Aage Nielsen

Kirkeministeriets »Vejledning om registrering af gravminder m.v.« står der i stk. 4.2.: »Gravminder med inskriptioner af særlig bemærkelsesværdig karakter kan anses for at være bevaringsværdige«. I sit høringssvar til denne bestemmelse har Foreningen for Kirkegårdskultur skrevet, at

dette »kan« bør rettes til »bør«, men det råd har Kirkeministeriet ikke villet følge. Det betyder, at retstilstanden for sådanne gravsten med inskriptioner er ikke eksisterende, skønt de – oftest med ord fra skriften – har været og kan have været til trøst for de døde og siden for de pårørende og andre, der besøger kirkegården. At noget »kan« bevares, er jo blot en mulighed, og er man domineret af økonomisk tænkning, kan dette »kan« forstås som et »skal ikke«.

Dette skal dokumenteres med følgende synspunkt, som er udtalt af provst Paw Kingo Andersen, Hjallesø Provsti i Fyens stift. Da jeg i provstiet spurgte til bevarelse af en gravsten med et bibelcitater, fik jeg svaret: »Der er allerede på Ubberud kirkegård udtaget et gravminde med en bibelsk inskription. Der hensættes herefter ikke yderligere gravminder med bibelsk inskription på lapidariet på Ubberud kirkegård ... I Hjallesø Provsti føres af hensyn til udgifterne en restriktiv politik med bevarelse af gravminder«.

Denne fortolkning af Kirkeministeriets *Vejledning ...* har biskop Elob Wester-

gaard, Ribe Stift, der er formand for *Foreningen for Kirkegårdskultur* og dennes bestyrelse, givet provstens udsagn disse ord med på vejen i et svar den 24. oktober 2016: »Det er helt uholdbart at anlægge det synspunkt, at skriftsteder fra Bibelen er én kategori, som der kun kan værnes om med ét skriftsted pr. kirkegård. Når vejledningen i stykke 5 taler om 'et tilsvarende gravminde', bør det naturligvis forstås sådan, at kun gravminder med identiske bibelcitater er 'tilsvarende'. Bl.a. fordi det ELLERS vil give et fuldstændigt misvisende billede af den historiske brug og udbredelse af skriftsteder på gravminder«.

Da jeg i et langt liv har glædet mig over det oplivende, der er i at besøge kirkegårde og se, hvordan medmennesker har præget deres gravsten med deres budskaber fra Skriften eller fra Salmebogen, vil jeg gerne, om det kan blive vurderet ikke mindst i Kirkeministeriet, om det er provsten i Hjallesø Provsti, Fyens Stift eller biskoppen og formanden for *Foreningen for Kirkegårdskultur*, der fortolker Kirkeministeriets *Vejledning ...* rigtigt? Hvem kan ikke se, at hvis det er den førstnævnte fortolkning, der er den rigtige, så vil vore kirkegårde inden længe ikke minde os om vor kristne kulturarv, men blive fattiggårde hvad angår bibelske budskaber?